

17.

Izvjješće Ivana Krstitelja Ježića 1826. godine

1. Opis izvješća

Relacija je datirana 22. svibnja 1826. Nalazi se na ff. 311r-315v na tri preklopljena folija, što čini 6 listova i 12 stranica formata 38 x 24,7 cm. Prva se dva preklopa drže zajedno, a treći je pridodan. Nakon opširnog sažetka i primjedbi savjetnika Kongregacije (298r-299v) sastavljeno je pismo Kongregacije Ježiću koje nosi nadnevak 29. srpnja 1829. godine (300r-302v). Ježić je uputio molbu da se prihvati ponovno kao opunomoćenik Nikola Bononi (f. 304r). Ovaj je posjetio baziliku Sv. Petra 15. (f. 306r), a Sv. Pavla 19. kolovoza (f. 307r).

2. Sadržaj izvješća

Ježić je već 38 godina senjski biskup i upravitelj Modruške biskupije, a navršio je osamdesetu. Biskupije je vizitirao 1823, 1824. i 1825. U njima je 150.000 vjernika. Bio je na krunjenju carice Karoline Auguste i u svojoj je biskupiji organizirao proslavu jubileja koji je papa proglasio.

Godine 1823. vizitirao je područje Otočke i Ličko-krbavske pukovnije. U Gospiću je vodio tijelovsku procesiju. Iduće 1824. godine vizitirao je prekokapelski kraj, cijeli Vinodol te Hreljin, Bakar i Rijeku.

Godine 1825. vizitirao je Gorski kotar.

Za vrijeme vizitacija posvetio je ove crkve i oltare: u Cetinu ili Vališ-selu novosagrađenu crkvu i veliki oltar, jednako u Vagancu i Drežniku, u Krmpotama župnu crkvu i tri oltara, zatim novosagrađene crkve i oltare u Jezeranama, Cerniku, Divjakama i Lokvama, a u župnoj crkvi u Mrkoplju dva oltara.

Od kardinala prefekta Konzistorijalne kongregacije dobio je pismo u kojem se ovaj 8. svibnja 1824. osvrće na njegovo izvješće iz 1822. godine. Na postavljena pitanja Ježić odgovara:

1. Zborne kaptole u Bribiru, Bakru i Novom neće bez odobrenja Svete Stolice ukidati. U njihovu obranu već je mnogo puta usmeno i pisanom riječi ustao na najvišim mjestima i vjeruje da će uspjeti.

2. Ponavlja molbu da mu se dopusti dispencijacija u drugom koljenu, jer inače se događa da zaručnici otiđu u Tursku i apostatiraju.

3. Utemeljenje teološke i penitencijarne nadarbine silom prilika trebat će se odgoditi za bolja vremena.

4. U svakom kaptolu jedan je od pamtivijeka bivao imenovan župnikom, a ostali su mu kanonici pomagali.

5. Sakramenat potvrde dijeli prema potrebi i izvan vremena vizitacije.

6. Svakom kaptolu dao je statute koji se vjerno ispunjavaju.

7. Župnici i ostali dušobrižnici redovito nedjeljom i blagdanom propovijedaju o evanđelju i katehiziraju djecu.

8. Još prije su se u obje biskupije svećenici dvaput godišnje okupljali. Dekanima je naredio da svaka tri mjeseca sazovu svećenstvo na rješavanja pitanja savjesti (*casus conscientiae*) i teza iz cijele teologije te liturgijskih obreda te da kapelanima odrede pismene radove koji se šalju u biskupiju.

9. Što se tiče bolnice u Rijeci, vjerojatno mu računi nisu bili podastrijeti zbog toga što se obavljaju pripreme za gradnju veće i ljepše bolnice, pa nije bilo vremena da se pripreme računi.

U odgovoru Kongregacija 27. srpnja 1829. hvali biskupa što je i uz velike teškoće vizitirao svoju biskupiju. Dobro je učinio kad je pred kraljem i carem branio opstojnost zbornih kaptola. Ponavlja odredbu o dispencaciji u drugom koljenu i potrebu da se utemelji teološka i pokorničarska nadarbina. Preporučuje sazivanje biskupijske sinode.

3. Izvjeshće

(f. 311r) Eminentissimi Patres!

Quemadmodum ego postremo dicto opido Novi in Vinodol, die 12. mensis Julii 1822., jam a Mathia rege Hungariae olim nominata civitate pone Segniam, et solum ad trium horarum ad litus Adriatici maris a Segniensi civitate distantiam, in dioecesi Modrussiensis seu Corbaviensi sita, Eminentissimis Vestris, qua episcopus Segniensis, qui vigore bullarum mearum a piae memoriae et felicitis recordationis Papae Pii Sexti, gratiosissime acceptarum, jam nunc in tricesimum et octavum annum, etiam amplissimae hujus dioecesis Modrussiensis seu Corbaviensis, ad instar praedecessorum meorum normam, serie sibi jam a ducentis et ultra annis non interrupta, perpetuus administrator existo, demissimam meam ambarum harum dioecesum, Segniensis nempe et Modrussiensis seu Corbaviensis relationem, et quidem punctatim et generalem substraveram; ita transacto triennio, videlicet annis 1823., 1824. et 1825. de peractis tribus canonicis visitationibus meis²⁴⁷, per meipsum, jam nunc octuo-

²⁴⁷ Od toga nam je poznato: 28. lipnja 1823. Upute ličkom kleru nakon vizitacije (*Vizitacije*), Naredbe župniku Ribnik, 10. vizitacija Senja, kapela Sv. Ambroza u Senju, 9. svibnja 1824. najava vizitacije otočkog i ličko-krbavskog distrikta. Započinje oko 20. svibnja (*Vizitacije*); 13. srpnja 1824. Inventar crkve u Modrušu – za vizitaciju (BAS, *Vizitacije*); 2. rujna 1824. vizitacija crkve Kuzme i Damjana, Draga, Kostrena/L, Kostrena/B (*Vizitacije*); 18. svibnja 1824. najava vizitacije prekokapelskog okružja s početkom 3. lipnja. Daje upute za pripremu, gdje će odsjesti i koji župnici trebaju doći, tj. Ogulin (dolaze: Zagorje, Oštarije, Josipdol), Slunj (Blagaj, Ladevac, Cvitovići, Maljevac); Rakovica (Saborsko, Vaganac, Drežnik), Tounj (Otok, Tržić), Erdelj (Perjasica, Lipa, Lešće), Modruš (Cerovnik, Plaški), Brinje (Stajnica, Jezerane, Krišpolje, Letinac), Krmpote (Krivi Put, Lednice), tri ista primjerka (BAS, *Vizitacije*); 18. kolovoza 1824. najava za riječki i vinodolski dekanat. Itinerarium. Upute. Odredbe za Praputnjak, Rijeka, Kraljevica, Cernik, Trsat (*Vizitacije*. Burić, III.; 292) – kler u Lici (ondje).

gesimum annum, gravis aetatis meae agentem, referenda retulissem quam solertissime, ni mox redux e canonica sacra visitatione mea, a Sua Majestate Sacratissima, piissimo Europae totius principe monarca, Francisco primo imperatore Austriae et rege reipsa apostolico Hungariae etc. etc. qua vasalus regni ejusdem Hungariae episcopus, ad comitia in regno eodem Hungariae, Posenium indicta, per litteras ejusdem regales pro coronatione sacra amatissimae Suae conjugis, imperatricis Carolinae Augustae in reginam Hungariae benignissime evocatus fuisssem.

Successit subin, ut redux, favente omnipotente Deo! sanus, in gravi licet aetate mea, domum, in eo solari me, meapse mihi concreditas ambarum dioecesium mearum fideles oviculas ac clerum universim meum, potueram; quod sancte atque oportune beatissimus pater Leo XII. papa noster et pastor sanctissimus, expleto in profusione inennarrabili gratiarum divinarum (f. 311v) et indulgentiarum coelestis thesauri, jubilaeo sancto in civitate sancta Hierusalem Romana; civitate inquam, quae per beati Petri sedem, apostolorum principis, caput orbis christiani catholici in finem saeculorum duratura, effecta est; divinitus reipsa ad universum orbem catholicum portam sanctam gratiarum atque indulgentiarum, jubilarum cum devotione adaperiret; nobisque omnibus id vehementer, qui ob longiquitatem itineris ad sanctam Dei civitatem peregrinari nequivimus; desiderantibus fidelibus imo per totum orbem dispersis, in obedientia Sanctae Romanae Sedis apostolicae manentibus, quod et praestamus jugiter, thesaurum coelestem earundem gratiarum et indulgentiarum, uberrimos fructus faciendi causa, et comparandi, exhibere voluerit; quodipsum non ego solum, sed et omnes christiani-catholici orbis confratres mei episcopi, tanto ardentius expectabamus, quanto vehementius ab omnipotente Deo Ecclesiae sanctae nostrae exaltatio magis ac magis evehi; haeresum et quae nos his maxime temporibus circumstant undique, turbulentarum sectarum, malevolorum nimirum hominum et perversorum turbae extirpari, christianorum vero et catholicorum principum concordia constabiliri atque pietas sancta sanctior in dies a fidei populo augeri possit ac valeat.

His itaque praedictis occupatus ego nimiopere laboribus, multis praeterea distractus curis in regendis vastissimis ambabus dioecesibus meis, obrutus operationibus quotidianis, quandoquidem ambae hae dioeceses meae jam animas fideles Nr. 150.000 continent detinebar; quominus triennem meam Sanctae Sedi informationem, dioecesium mearum, curae meae pastoralis sollicitudinique commissarum, debito tempore substernere impediabar.

Modo vero rite cunctis jam jam peractis, atque pro jubilarum devotione uno-eodemque tempore in ambabus dioecesibus meis mox cum quarta affuturi mensis Junii a. c. suscipienda et Deo volente inchoanda dispositis; nullus

intermitto, quin (f. 312r) Sanctae Sedi et Eminentissimis Vestris demississime referam singula quae meis sunt muneris episcopalis, et quidem.

Cum ex gratiosissimis Eminentissimi Domini Emmanuelis cardinalis de Gregorio Sacrae Congregationis cardinalium praefecto dato Romae 8. Maji 1824. ad me datis litteris gratissimo pervideam animo, quod unanimiter Eminentissimi Patres Sanctae Congregationis, de dioecesium mearum, Segniensis nempe et Modrussiensis seu Corbaviensis situatione, de episcopatus utriusque hujus institutione, ac in una persona episcopi, quoad episcopatum Segniensem directe, quoad Modrussiensis vero administratorio modo canonice uniti, et de ecclesiarum eorundem et capitulorum cathedralium aut collegiatorum; nec non omnium aliarum parochialium et curatarum ecclesiarum numero, provisione et decenti, quantum fieri potest, ornatu sacro, eorumque aedificiis; de cleri junioris mei in actuali seminario dioecetano, pro utramque dioecesi, Segniae existente, institutione debita in eodem; de cunctis canonicis ac parochis curam animarum ubique zelose et alacriter exercentibus; de spiritali pabulo, quod Verbo divino, sancto exemplo ac opere inefatigabili animabus, suae curae spiritali concreditae, praestant; nec minus de religiosis ordinibus, qui in dioecesibus his meis pie et devote versantur et in emolumentum animarum existunt; ac de conventu unico sanctimonialium, ordinis Sancti Benedicti, Flumine in claustro juxta regulas earundem degentium; abundantissime et ad plenam eorundem satisfactionem informati sint; nec aliud a me pro hic et nunc expostulare videntur quam hac sequentia.

Primo. Ut capitula Modrussiensis seu Corbaviensis meae dioecesis, quae tribus in locis: Novi nimirum in Vinodol, Bribirii et Buccari co-cathedralia existunt, inconsulta (f. 312v) Sancta Sede aboliri minime sinerem.

Secundo. Non posse mihi Sanctam Sedem, praehabita jam praevia in secundo consanguinitatis vel affinitatis gradibus facultatem dispensandi elargiri benignissime, pacata jam Europa et facilis cum esset accessus ad ipsam Sedem Sanctam.

Tertio. De praebendis in capitulis meis tam cathedralibus quam et collegiato uno Fluminensi existente; theologali et poenitentiaria instituendis et procurandis.

Quarto. Ut in collegiis capitulorum meorum unum prae caeteris canonicum qua parochum designarem, qui specialiter curam animarum ageret; caeteri vero canonici dependenter ab eodem parochio curam animarum navare possent.

Quinto. Quatenus ego etiam extra tempus sacrae visitationis canonicae sacramentum confirmationis ministrare petentibus.

Sexto. Ut juxta sacrorum canonum sensa ac Benedicti XIII. instructionem, singulis in capitulis capitulares leges observandas strenue proponerem.

Septimo. Ut cunctis dioecesum mearum parochis ac animarum curatoribus, dominicis et festis de praecepto diebus, sermonem sancti Evangelii et cathecismum ad populum dicendum insisterem.

Octavo. Quatenus examina, casuum resolutiones, quaestiones scientiarum theologiarum, de liturgicis rebus atque disciplina ecclesiastica et ritibus, clero meo universo aggregato saepius per annum proponerem; vel etiam propter maiorem distantiam in annuo calendario dioecesano meo, cuncta resolvenda apponerem, et tandem.

Nono. Ut superioribus xenodochii seu hospitalis in civitate Fluminensi, ni quopiam privilegio, de non extradandis mihi in (f. 313r) sacra canonica visitatione mea, privilegio pontificio, gauderet; mihi rationes ejusdem hospitalis saltem tempore sacrae visitationis extradari faciam.

Jam antequam ego super his monitis et observationibus mihi gratissimis, Eminentias Vestras rite atque quae ipse intuitu singulorum pro mea episcopali sollicitudine hucusque egerim, humillime edocere pergam; peto Eminentias Vestra et Sacram Sedem, quatenus mihi liceat pro consolatione animae meae edicere praevis quae ego pro constanti sollicitudine mea episcopali annis 1823., 1824. et anno mox evoluto 1825. in grandaeva aetate mea, qua episcopus, oberando ambas dioeceses meas, per inamoenas impervias vias, nec sine periculo ipsius vitae meae, fine unice in eum, ut ipse oculos meos meis oculis lustrare possim et valeam, utque animas Deo dicatas vi sancta nostra religione amplius confirmem. Ita sane.

Anno 1823. duo militaria regimina: Ottochense nimirum et Liccano-Corbaviense, quae utraque a civitate Segniensi sese ad ipsa Bosniae Turcicae extendunt confinia canonice visitavi; ecclesias parochiales visitavi, tum domos parochiales, libros parochiales et quae huc adtinent meis lustravi oculis. Sacramentum confirmationis parvulis ministravi; in singulis, etiam minimis parocciis sacrum ipse aut decantavi aut lectum dixi; populo fidei ubivis sermonem de Evangelio sancto et *cathechezim* per meos convisitatores edicere curavi. Indulgentias sacras mihi hucusque a Sancta Sede concessas promulgavi, et singulis christifidelibus forma Ecclesiae consueta (f. 313v) concessi. Semel in stabali loco regiminis militaris Liccano-Corbaviensis, comitante generali brigaderio, ipsius regiminis comandante, ac officialibus, atque intra duas centurias militum; Processionem theophoricam in loco et parochia mea *Gospich nominata*, ubi archidiaconus Liccano-Corbaviensis et parochus Gospichenis residet, qui ejatis cleri mei in distantia, meo nomine subordinatum curam agit;

ita et in pluribus aliis meis parochiis ipsam theophoriam processionem tempore visitationum sacrarum devote duxi et peregi. Atque Deo ter optimo laudes, quoad clerum meum, quoad singulas parochiales ecclesias et pietatem fidelium animarum mearum, ubique bona cuncta collaudavi, et quae erant defectuosa, suaviter, quantum potui, correxi.

Anno item 1824. districtus cis- et trans-capellanum, nec non totum Vinodol, Hrelin, civitatem Buccarensem et Fluminensem, dioecesis Modrussiensis, pari cum alacritate canonicè visitavi, et omnia quae pro muneris mei episcopalis ratione peragenda erant, jucundus peregi; ubivis autem his in districtibus accrementum religionis et pietatis adveni; atque ut porro in Dei gloriam et Sanctae Matris exaltationem maiorem accresceret, clerum et populos universos extimulavi et in Dei nomine exoravi.

Anno tandem 1825. totum districtum Trans-Albini aequè dioecesis meae Modrussiensis canonicè visitans peragravi; utique si gloriari expedit, pari cum sacro zelo atque operationis meae jubilatione; peractis, quantum in me erat virtutis et fortitudinis, continuo muniis meis, quae mihi episcopo canonicè visitanti a sacris conciliis et statutis canonibus exequenda, (f. 314r) injunguntur; quid amplius?

Triennio hocce canonicè visitans ambas dioeceses meas consecravi ecclesias et altaria prouti sequitur: in Czettin seu Vallis-szelo, parochia ad ipsa confinia Turcicae Bosniae sita; ecclesiam neoerrectam et, uti praescribitur, majus altare; ita in Vaganacs et Dresnik, quae parimodo ad limites Turcicos parochiae errectae sunt, ecclesias et altaria; simili modo in ambitu interno dioecesium mearum, in Kerpotensi parochiali ecclesia tria altaria, tum in Jezeranensi, Cernikensi, Divjakensi et Loquensi parochiis, quatuor neo-errectas ecclesias et altaria consecravi, ac tandem in Merkopalijensi parochiali ecclesia duo altaria lateralialia; ut ita mihi et Sanctae Sedi de augmento religionis et pietatis fidelium mearum ovicularum ex corde gratulari possim ac valeam; spero autem, et equidem firmiter, quod praesens sacrum jubilaei tempus et concessio divinarum gratiarum atque indulgentiarum maiores et uberiores fructus pietatis ac religionis et sinceræ poenitentiae per totum orbem adlaturum sit; quibus omnibus pro officii mei munere jam satis luculenter Eminentiss. Vestris de canonicis visitationibus et sacris operationibus triennio praeterlapso expositis; ad mihi gratiose communicata monita et observationes Eminentiarum Vestrarum in omni humilitate respondendi honorem habeo; et quidem quod:

1. Capitula haec tria co-cathedralia Modrussiensis dioecesis: Novi, Bribir et Buccari me tueri oporteat, ne inconsulta Sancta Sede abboleantur; haec ego reipsa oportune et importune in trigésimum octavum annum meae evectionis in episcopum coram altissimis dicasteriis tueor, imo (f. 314v) Suae Sacratissi-

mae Majestatis imperatori Austriae, et clementissimo regi nostro apostolico Hungariae, permultis vicibus et humiles porrexi meas instantias, et omni occasione habita oretenus conservationem et confirmationem horum capitulorum a Sua Majestate imploravi, et quod in hac gravi aetate mea ad comitia Regni Hungariae perexerim, non ultimum fuit capitulorum horum conservandorum, motivum; quippe singulos dominos magnates ac referentes penitius informavi; et cum eatenus jam a ab altissimis dicasteriis Aulae Caesareo-Regiae, ad meas positas preces, et totidem datas scriptotenus informationes, favorabiles opiniones extradatae essent. Spero fore ut Sua Majestas Sacratissima pro sua clementia favorabilem quoque datura sit resolutionem.

2. Quod petitionem meam attinet, qua pro praehabita facultate in secundo gradu consanguinitatis vel affinitatis humiliter instabam, ego iterum peto Eminentias Vestras! ne mihi haec facultas a Sanctissimo Patre negetur; quoniam ad limites Turcicos positi juvenes, aliquando adeo obstinaces evadunt ut, ne a me protinus dispensationem postulatam obtineant, facile ad partes illas Turcicas cum sponsis profugiant et apostatae fiunt; aut etiam manentes domi, in continuo incestu vivant, et proles illegitimas procreant.

3. Ego ipse maxime discuperem ut praebendae theologalis et poenitentiaria in meis capitulis instituerentur, ast cum pro his instituendis, his temporum circumstantiis nullus fundus vel excogitari possit, opus hoc ad meliora tempora relegari debet; contentor itaque quod pro utraque dioecesi mea Seminarium habeam, quodve praeclaros juvenes pro cura animarum in universis theologis scientiis apprimè instructos quotannis accipiam.

4. Tam Segniae in cathedrali meo capitulo, quam in tribus co-cathedralibus Modrussiensibus atque collegiata Fluminensi unus e canonicis ab immemorabili in parochum praeficitur, qui et principaliter curae animarum praest (f. 315r) et quodammodo poenitentiarius canonicus audit, quem caeteri canonici sedulo adjuvant.

5. Utique: dum vel ego ipse necessitatem pervideo parvulis meis sacramentum confirmationis ministrandi et conferendi, vel si a quopiam expostulor; etiam omni tempore et extra sacram visitationem canonicam, illud labente animo prompte administro.

6. Etiam ad sensum Benedicti XIII. capitula haec mea singula leges capitulares, quas a me habent, strenue observant.

7. Omnes mei parochi et animarum curatores dominicis et festis de praecpto diebus, sub missa parochiali, cui fideles intersunt, sermonem de Evangelio et catechesim sollicitè edicunt.

8. Jam pridem ego duos generales concursus annue universo clero meo subeundos institui, tum etiam per ambas dioeceses meas, decanis parochis meis, per districtus dispositis, atque vicariis foraneis injunxi, ut omni trimestri casus morales et theses de scientiis universae theologiae et de ritibus ecclesiasticis atque liturgicis rebus, cooperatoribus suis scripto proponant, atque mihi idmodi elaborata protinus submittant; quod et sollicite exequentur.

9. Tandem quod hospitale Flumine existens concernit, quoad non extradatas mihi rationes debite, fortassis illud motivum erat, quod recte eo tempore aedificium novum et valde pulchrum erigeretur, nec ideo in promptu rationes erant; perquiram autem an privilegio gauderet aliquo pontificio de non dandis mihi rationibus et si mihi Deus vitam concesserit, ut inibi canonicè visitem, curabo ut rationes illas pervideam.

Atque haec sunt, Eminentissimi Patres, quae ego vi pastoralis muneris et quotidianis sollicitudinis meae Eminentissimis Vestris et Sanctae Sedi apostolicae, medio procuratoris mei Reverendissimi domini Nicolai Bononi, camerarii honoris Suae Sanctitatis, cum meis procurationis litteris instructi, ad invisenda quoque Sanctorum Apostolorum limina, loco mei destinati, omni cum submissione referenda et substernenda habebam; qui gratis et favoribus perimpense commendatus in sacrarum manuum osculo perenno.

Eminentiarum Vestrarum

humillimus et obligatissimus servus

Joannes Baptista Jesich Mp Episcopus Segniensis

et administrator Modrussiensis seu Corbaviensis

Novi in Vinodol pone Segniae

die 22. Maji 1826.

4. Odgovor Kongregacije

Dana 27. srpnja 1829, *Libri visitationum*, Nr. 37/II., ff. 575r-577v.: *Relationes*, kut. 734, ff. 300r-302v.

(f. 575r) Domino Episcopo Segniensi et administratori Modrussiensis

Die 27. Juni 1829.

Amplissime Domine

Legitima visa est Patribus Eminentissimis Tridentini Concilii interpretibus excusatio (f. 575v) Amplitudinis tuae de dilata relatione status dioecesium tuarum. Itaque hanc quam misisti, datam die 22. Maji anni 1826. admiserunt

pro triennio octogesimo primo, quod mense Decembri anno 1828. expletum est. Quid vero de relatione ipsa senserint, facilius tibi est existimare quam mihi scribere. Omnem enim vero laudem ardor supergreditur, studii tui pastoralis, quem non gravia aetas, non longiquitas locorum, non asperitas itinerum remorata est, quominus ambas peragrare amplissimas dioeceses, qua templa et altaria consecrans, qua sacramentum confirmationis administrans, qua oves pascens Verbo Domini, ubique autem depravata corrigens, recta ac salutaria vel (f. 300v) inducens vel confirmans, omni denique ope atque opera populos excitans ad poenitentiam ac revocans ad officium, occasione praesertim usus aptissima temporis universali jubileo a Summo Pontifice praescripti.

Inde vero etiam enitet virtus Amplitudinis Tuae, quae Sacra haec monuerat Congregatio vel sedulo perfeceris, vel si aliter senseris, tam demisse excuses. Placuit illud inter cetera quod Ratisbonam²⁴⁸ ad Regni (f. 576r) comitia vocatus iter illud in bonum verteris dioecesis tuae tum voce tum scripto saepius instans apud Imperatorem et Regem Augustum, ne capitula Noviense, Bibrixiense²⁴⁹ et Buccarense sublata vellet, omniaque Austriaci proceribus adhibens officia, quibus cura demandata est de huiusmodi negotiis deliberandi, ita ut omnino tecum confidant Patres Eminentissimi tot tantasque curas praeteritis adjunctas non esse effectu carituras.

Verum ad facultatem quod attinet, quam optare te iterum significas, in secundo gradu circa matrimonia dispensandi, idem iterum cogitur Sacra Congregatio, quod proximis litteris respondit. Eadem cum vigeat causa, ob quam facultatem hanc Summus Pontifex sibi duxit reservandam, aliis etiam episcopis eam petentibus censuit concedi non oportere. Itaque necesse erit, ut quemadmodum alii, ita et Amplitudo Tua ad Datariam vel Poenitentiarium apostolicam in casibus particularibus recurrat.

Item non potest Sacra Congregatio quin tibi idem alias de praebendis (f. 576v) theologali et poenitentiali iterum inculcet. Ac theologalis quidem aperitissime praescribitur a Concilio Tridentino *sessio 5. cap. I. de reformatione*, ubi decernitur ut in quolibet capitulo canonicus theologus Sacram Scripturam publice exponat et interpretetur, et ubi ille non sit, ut omnino constituatur, ratione quoque indicata, qua id statim sit perficiendum. Quod autem pertinet ad poenitentiarium, quae sit mens eiusdem Concilii liquet ex *cap. 8. de reformatione, sessio 24*. Cum igitur tanti rei ea sit, ac tantopere ab eodem Concilio episcopis commendata, minime dubitant Eminentissimi Patres, quin videas esse pietatis

²⁴⁸ Ježić nigdje u izvješću ne govori da je bio na državnom saboru u Regensburgu (Ratisbona). Treba biti *Posonium* (Požun).

²⁴⁹ Treba: Bribiriense (Bribir).

ac zeli tui pastoralis in utramque eam curam studiosissime incumbere, præsertim cum Seminarium te habere (f. 302r) jure meritoque laeteris studiis florens theologicis, unde ut ministri tibi suppetunt idonei, qui parochiis præficiantur, ita etiam (f. 577r) non deerunt quibus theologi et poenitentiarum officium committatur.

Probatur valde eidem Sacrae Congregationi quod a te jamdiu est constitutum, ut bis in anno concursus experimentum ab universo clero sit subeundum, ac per id quid ab eo circa morales casus et liturgicos, et universam theologiam singulis trimestribus exigitur, stimulus eidem additus sit ad sacra studia recolenda. Sed tamen, nisi fortasse alicubi aliter ferat necessitas, rationem hanc casuum moralium et liturgicorum censet ad eam normam esse componendam, quae præcipitur in Concilio Romano *titulus 15. cap. 9, et in appendice Nr. 12.*

Cumulus vero accedet tum laudibus Amplitudini Tuæ tum laetitia Patrum Emorum si dedisse operam significaveris ut id perficiatur quod de synodo dioecæsana præscribit eadem Sancta Synodus Tridentina *sessio 25. cap. 2. de reformatione* vel quod eius loco, ubi haberi non possit, præcipit Benedictus XIV. si de ordinationibus eos doceas suo tempore habitis ac de numero sacrorum utriusque dioecæsæ ministrorum: denique si indicaveris cura ac sedulitate tua factum esse, (f. 577v) ut valetudinario ita fuerit consultum, ut nec desit in urbe episcopatus principe tam necessarium aegrotis pauperibus perfugium, et omnia in eo rite rectoque administrentur.

Atque hæc mihi erant Sacrae Congregationis nomine scribenda, cuius de Amplitudine Tua iudicii summisque gratulationibus planissime consentiens omnem operam studiumque meum²⁵⁰, quidquid gratificari tibi possim, polliceor, ac prospera et salutaria omnia precor a Domino.

Amplitudinis Tuæ

²⁵⁰ Kardinal prefekt Kongregacije Emanuele de Gregorio.